

פניני הפרשה

לך-לך

עלון מס' 1162

שנה כ"ד התשפ"ג

יו"ל ע"י הקרן לזיכוי הרבים. נייד: 052-7654216
כתובת: רח' הרב רוזובסקי 14/13 אשדוד. דוא"ל: 7654216@gmail.com

היום - לעשותם!

וילך אברם כאשר דבר אליו ה' וילך אתו לוט ואברם בן חמש שנים ושבעים שנה בצאתו מחרן (יב. ד)
 אין הרי תג מיותר בתורה, והנה - שואל האור החיים הקדוש - נדמה לכאורה כי פסוק זה לחנם נכתב חלילה, שכן הפסוק הבא מפרט: "ויקח אברם את שרי אשתו ואת לוט בן אחיו" וגו'?
 ומיישב, שהתורה באה לגלות לנו גודל חיבתו של אברהם אבינו לקדוש ברוך הוא, שמיד שצוה עליו "לך לך", לא השתהה אפילו שעה אחת ולא חישב חשבונות "איך אצא בלי לדעת לאן פני מועדות?", "כמה זמן יארך המסע?", "כיצד אעזוב את אבי ומולדתי?", אלא מיד "וילך אברם כאשר דבר אליו ה'", דהיינו שהלך מיד כאשר דיבר אליו ה'.

*

מסופר על הצדיק רבי לוי יצחק מברדיטשוב שהיה מפעם לפעם מתארח בעיירה סמוכה אצל בעל אכסניה שהיה מקבלו בסבר פנים יפות. אמר לו הצדיק אם תצטרך טובה תבוא אלי ותבקש, ובעז"ה אשתדל לעזור לך. לימים, המצב הכלכלי היה קשה. אנשים לא התארחו כמעט באכסניה, ולא היה כסף לשלם לבעה"ב הפרייץ. ראה זאת הפרייץ ואיים על בעל האכסניה שאם לא ישלם עד תאריך מסוים ישליך אותו ואת משפחתו לכלא. בצר לו, נסע לרבי לוי יצחק מברדיטשוב.

ביקש הצדיק גליון נייר, נכנס לתוך החדר, סגר את הדלת וישב שם זמן מה. הכניס את הדיף לתוך מעטפה, סגרה היטב ונתן לבעל האכסניה, וכה אמר לו: "מסור את המעטפה לפרייץ ותראה ישועות גדולות". לקח בעל האכסניה את המעטפה בעודו דואג ותוהה: "כיצד אכנס לפרייץ, מי יודע איך יקבלני, האם יתפעל ממה שכתב הרבי, ובכלל לא שמעתי שהצדיק כתב משהו בעמ'...".

לא התאפק ופתח את המעטפה. השתומם לגלות שהדיף ריק וחלק. התחיל לחשוב מה יאמר הפרייץ אבל בכל זאת סמך על קדושתו של הצדיק. הלך ומסר את המכתב לידי הפרייץ בידיים רועדות. הפרייץ הסתכל בנייר, חשב, עיין בו ושוב חשב עד שאמר לו כי הוא מתחשב במצבו הקשה ונותן לו את האכסניה לשלש שנים בלי תשלום ומוותר לו על כל החוב. שמח בעל האכסניה ומיד נסע לרבי לוי יצחק לבשרו ולהודות לו. שאלו הצדיק "האם לא העניק לך דברים נוספים?" התפלא הלה. שאלו הצדיק האם מסרת את המכתב כפי שאמרתי לך. הודה בעל האכסניה שלא אזור אומץ ופתחה. אמר לו הצדיק: "דע שהיה מגיע לך את כל האכסניה במתנה לך ולדורותיך, אך מאחר שנפתחה המעטפה, לפחות הרווחת שלש שנים ללא תשלום". ללמדנו כי מי שהולך אחר דבר ה' והכמי ישראל בעיניים עצומות ומקיים את דבריהם "ככל אשר יורוך", זוכה לישועות שלא כדרך הטבע.

מכל מלמדי השכלתי

מה לומדים מ - אילן

שְׁתִּילִים רַבִּים זְקוּקִים לְמוֹט תּוֹמָה שְׂיִכּוֹן אֶת גְּדִילָתָם. אִם תִּהְיֶה לְנִטְיָעָה הַרְפָּה תְּמִיכָה מִתְאַיְמָה, הִיא עֲלוּלָה לְהִתְפַּתֵּחַ בְּכוּוֹן בְּלִתי רְצוֹי.
 כִּי גַם הָאָדָם! הוֹרִיּוּ וּמוֹרִיּוּ תִיבִים לְשִׁמּוּשׁ לוֹ מוֹשְׁעָנָת. וְכֵן יִלְד זְקוּק לְתִמְיָכָה בְּמִדָּה שׁוֹנָה. כִּשְׁם שְׂבָאִילָנוֹת יֵשׁ שְׂצָרִיכִים יִשׁוּר מוֹעֵט וְהַשְׁנָחָה קָלָה, וְיֵשׁ תְּצָרִיכִים עָקוּם לְעֵבֶר הַשְּׁנִי וְהַשְׁנָחָה קִפְדָּנִית וּמִתְמַדָּת לְבַל יִשׁוּבוּ לְסוּרָם. ("קִבְיָן מְאֻמְרִים").

עצה טובה

כדי לברך ברכת המזון בשולחן שבת מלה במלה ובכוונה, כדאי שכל בני הבית יברכו יחד, כשעל כל קטע אפשר "להלביש" שיר מוכר. (מרן הגרש"מ עמאר שליט"א בספרו "תומת ישרים" עמ' ל"ט).

מגיד דבריו / פנינה מתורתו של הגאון רבי בוגיד סערון זצ"ל

"יש לפרש הכתוב "טוב שם משמן טוב ויום המות מיום הולדו", שמימי הילדות ישים נגד עיניו יום המיתה".
 ("מגיד חדשות" ח"י דרוש ט"ז)

ויראו המצרים את האשה כי יפה היא מאד (יב. יד) – יש לדקדק למה לא כתוב רק "כי יפה היא" כמו"ש לעיל פס' י"א, ולמה הוסיף תיבת "מאד"? וי"ל שכיון שהמצרים היו שחורים ומכוערים (כמו"ש רש"י לעיל פס' י"א) לכן מה שבעיני אברהם "יפה", בעיניהם זה נראה "יפה מאד". ועוד י"ל ע"פ הידוע שאשה שהיה כמה שנים עם בעלה פחות יפה בעיניו מאשר בעיני אדם אחר, כדאמרינן בב"ר (פי"ז פים' ז): "א"ל [ההיא מטרוניתא לר"ן] אמורה הייתי להינשא לאחי אמי, וע"י שגדלתי עמו בבית התכערת בעיניו, והלך ונשא לו אשה אחרת ואינה נאה כמוני. ע"ש. וזהו שהוסיפו המצרים מאברהם ואמרו "יפה היא מאד". (הרה"ג ר' רחביה חדוק שליט"א).

ויאמר אברהם אל לוט וגו' הפרד נא מעלי (יג. ה) – ויש לשאול מדוע אברהם עצמו לא הוכיח את לוט ורועיו על הגזל, כמו שרועיו הוכיחו? ואפשר כיון שרועי לוט התחילו בפלפולים והתחכמויות, שניתנה הארץ לאברהם, ולו אין יורש, ולוט יורשו וכו' (רש"י לעיל פס' ז), הבין אברהם שאין מה להוכיח מי שיודע את האמת ומנסה להתחכם ולהתחמק, ולכן מיהר להרחיקם מעליו. (מכת"י הגאון רבי יצחק חן זצ"ל).

אני אל שדי התהלך לפני והיה תמים (יז. א) – איתא במדרש: זו מצות מילה, ובדבר זה תהיה תמים, שכל זמן שהערלה כך אתה בעל מום לפני. עד כאן. ואפשר לרמוז שסופי התיבות "שדי התהלך לפני והיה תמים" עולים בגימטריא מילה, לרמוז להאמור. גם ידוע שעל ידי המילה והפריעה מתגלה שם הוי"ה ברוך הוא כבשר האדם (עיין להלן ריש פרשת וירא על הפסוק וירא אליו ה'). וזה מה שאמר הכתוב והיה – רצונו לומר שם הוי"ה ברוך הוא, והיה תמים – כלומר יושלם בגופך. (מכת"י הגאון רבי משה לוי זצ"ל).

נקודת חן / עובדיה חן

הנסיון שסלל את הדרך

לאחרים...

בתגובה הם ענו במבוכה כי לעת עתה קשה עליהם הדבר ביותר, היות שלכל אחד מהם עמדה כלכלית חשובה בעירו ובמקומו, ואי אפשר לחסל את העסקים, ולעלות לארץ ישראל שבה אין כעת אפשרות של התפתחות כלכלית והפרנסה אינה מצויה בשפע.

רבי שמואל שלחם לסייר בארץ בלויית שמשו ובקשם במיוחד לבקר בעיר חברון. לאחר שחזרו אמר להם: "הראיתם את רבה של חברון הגאון רבי שמעון מנשה חייקין? הוא גדול בתורה ויכול לשבת על כסא הרבנות באחת הערים הגדולות בחו"ל, וכאן הוא משמש כשמש, הולך בלילות עם הפנס בידו ומבוסס בבוץ כדי להשיג מנין לתפלת ערבית, ואינו חושב כלל לעזוב את ארץ ישראל. ולא רק הוא, אלא כל תושבי ארץ ישראל יכלו להשאיר בחוץ לארץ ולהתפרנס בעושר. אף לי עצמי היה נשקף עתיד מזהיר בחוץ לארץ, ובכל זאת עזבנו הכל ועלינו לארץ ישראל לסבול יסוריה ולחיות בתנאים הגרועים ביותר.

"והנה אנו", סיים רבי שמואל בתוכחה גלויה "איננו נקראים 'חובבי ציון', רק אלה המדברים גבוהה גבוהה על אהבת ארץ ישראל וחיבת ציון, אבל בעצמם אינם מוכנים להפרד מסיר הבשר ולעלות לארץ ישראל, הם הם 'חובבי ציון'?!...".

הגאון רבי אברהם אביחצירא זצ"ל (רבה של יבנה ורמלה) שואל בספרו "תולדות אברהם" (עמ' ז'): הן אברהם אבינו עשה נפשות בחרן, והשליך עצמו לכבשן האש על אמונתו וקידש שם שמים, מדוע לקחו ה' ועקרו מארצו וממולדתו ומבית אביו, נסיון שאמרו עליו חכמים שהיה קשה עבורו כנסיון העקדה (תנחומא לך-לך, ג)?

וישב שגלוי וידוע לפני קורא הדורות מראש שעתידים ישראל להיות שקועים בארצות גלותם, ולא יחסרו דבר בגשמיות ואף ירכו פעלים ברוחניות, ועם כל זאת יעזבו הכל ויעלו לארץ הקודש ברנה, מבלי להתחשב ביסורים שארץ ישראל נקנית בהם.

מנין ישאבו את הכח לעמוד בנסיון קשה כזה?

אין זה אלא מכח "מעשי אבות סימן לבנים" (סוטה ל"ד ע"א) - הנסיון שעמד בו את אברהם אבינו לעקור מארץ מולדתו לארץ ישראל, סלל את הדרך בפני בניו לעמוד בנסיון זה. וכאברהם אבינו בשעתו יתקיים בהם: "ואעשך לגוי גדול, ואברכך, ואגדלה שמך, והיה ברכה!".

*

אל הגאון רבי שמואל סלנט זצ"ל הגיעו פעם חברי תנועת "חובבי ציון" בבקשה שיתן להם תעודת המלצה בעד תנועתם. הרב שאלם האם הם מוכנים בעצמם לעלות לארץ ישראל ולשמש דוגמא

ויספרו לבניהם / ספור לשלחן השבת

גאון בחסד

הקוצים והעשבים השוטים הצומחים בשולי המחנה, וכך מתקבלת תמונה מעוותת על ה"דתיים"... דע לך כי פניה האמיתיות של החברה החרדית, באה לידי ביטוי באהבת חנם, גמילות חסדים, עזרה לזולת ורגש חם עם כבוד לבריות. חבל מאוד שאת אלה לא זכית להכיר..."

נהג המונית ששפחת לוי, ניכר היה בו כי אינו ממכבדי התורה ולומדיה. שערך, מראה פניו, עיניו העוינות... ובכל זאת, פרנסתו היא והריהו עוצר וממתין לנוסעים שיעלו: רבנו ומשפחתו. "האם תוכל להסיענו לבני ברק?" מברר רבנו בנעם. "יאללה, תעלו כבר", מגיעה תשובת הנהג בגסות. "ומהו המחיר בבקשה?" "שבעים שקלים!" (באותה תקופה היה מחיר הנסיעה המבוקשת כארבעים ש"ח בלבד!). רבנו נרתע מעט, הסכום מופקע ממש. אך השעה כבר מאוחרת והוא עלול לאחר לתפילת מנחה... הנהג אינו מניח להם גם בעת הנסיעה: "אני לא סובל דתיים, כולם גנבים, שקרנים..." רבנו, בשלוות נפש ובעדינותו עונה לו: "אכן צודק אתה. יש כאלו שאינם בסדר, והם באמת אינם ראויים לתואר "דתי". וכך הוא ממשיך ומבאר באריכות, מסביר לו בדרכו הבהירה את השקפת התורה, את אורח החיים הנכון, והנהג מקשיב פעור פה, אינו מאמין למשמע אזניו: "תגיד לי, כל הדתיים כמוך?" ורבנו ממשיך: "ראה נא, האנשים הנושאים ביושר את ההגדרה "דתי" הם כמוני. צריך רק למצוא אותם ולהכיר אותם. אתם - פונה אליו רבנו - ניזונים לצערי מהתקשורת המשתדלת להראות את

נהג המונית שעצר סוף סוף למשפחת לוי, ניכר היה בו כי אינו ממכבדי התורה ולומדיה. שערך, מראה פניו, עיניו העוינות... ובכל זאת, פרנסתו היא והריהו עוצר וממתין לנוסעים שיעלו: רבנו ומשפחתו. "האם תוכל להסיענו לבני ברק?" מברר רבנו בנעם. "יאללה, תעלו כבר", מגיעה תשובת הנהג בגסות. "ומהו המחיר בבקשה?" "שבעים שקלים!" (באותה תקופה היה מחיר הנסיעה המבוקשת כארבעים ש"ח בלבד!). רבנו נרתע מעט, הסכום מופקע ממש. אך השעה כבר מאוחרת והוא עלול לאחר לתפילת מנחה... הנהג אינו מניח להם גם בעת הנסיעה: "אני לא סובל דתיים, כולם גנבים, שקרנים..." רבנו, בשלוות נפש ובעדינותו עונה לו: "אכן צודק אתה. יש כאלו שאינם בסדר, והם באמת אינם ראויים לתואר "דתי". וכך הוא ממשיך ומבאר באריכות, מסביר לו בדרכו הבהירה את השקפת התורה, את אורח החיים הנכון, והנהג מקשיב פעור פה, אינו מאמין למשמע אזניו: "תגיד לי, כל הדתיים כמוך?" ורבנו ממשיך: "ראה נא, האנשים הנושאים ביושר את ההגדרה "דתי" הם כמוני. צריך רק למצוא אותם ולהכיר אותם. אתם - פונה אליו רבנו - ניזונים לצערי מהתקשורת המשתדלת להראות את

ראשון בקודש

הסנדק הראשון

במדרש תהילים ("שוחר טוב", סימן לה) מבוואר שהקב"ה שימש כסנדק הראשון. כאשר אברהם אבינו היה ירא למול את עצמו, אחזו הקב"ה וסייע לו, ובכך הפך לסנדק של אברהם אבינו.

שמועה טובה תדשן עינכם!

לאחר ציפיה ארוכה, שמחים אנו לבשר כי הכרך השלישי בסדרת

שו"ת "מקור נאמן"

ראה אור עולם!

כרך זה התברך בכפליים לתושיה - אלפיים שאלות ותשובות מרתקות בנושאים רבים ומגוונים

מאוצרו הבלתי נדלה של מרן ראש הישיבה הגאון רבי מאיר מאזוז שליט"א

זכינו שהתשובות בספר התפרסמו לראשונה בעלוננו במדור "אור המאיר".

אור המאיר

שאלות ותשובות שענה לשואליו בקצרה מרן רה"י הגאון רבי מאיר מאזוז שליט"א

(מתוך ספר "מקור נאמן" ח"ד שעתיד בע"ה לראות אור)

שאלה: במשנה אבות (פרק ו' משנה ג') שנינו: "והלא דברים קל וחומר, ומה דוד מלך ישראל שלא למד מאחיתופל אלא שני דברים בלבד קראו רבו אלופו ומיודעו, הלומד מחברו פרק אחד או הלכה אחת או פסוק אחד או דבור אחד או אפילו אות אחת על אחת כמה וכמה שצריך לנהוג בו כבוד". האם זה להלכה, ואם כן כל אדם שייסביר לחברו דבר שלא ידע צריך לקרוא לו "רבי"? תשובה: דוד המלך עשה מדת חסידות.

שאלה: אדם שמתחיל ללמוד גמרא, באיזו מסכת הרב מציע לו שיתחיל? תשובה: ברכות.

שאלה: מדוע יש לפעמים משניות כפולות, כגון המשנה "בראשונה היה לולב" שנמצאת בר"ה (פרק ד', משנה ג') וגם בסוכה (פרק ג', משנה י"ב), וכן המשנה "האומר יברכוך טובים" שנמצאת בברכות (פרק ה' משנה ג') וגם במגילה (פרק ד' משנה ט')? תשובה: כדי להקל על הזכרון, כל מקום שמזכיר דבר דומה לו נשנו ביחד. "בראשונה היה לולב" נשנה בר"ה אנב דין שופר שעמו. ו"האומר יברכוך טובים" נשנה במגלה אנב דיני העובר לפני התיבה.

שאלה: האם בטלית שייך לומר "כאשר יחנו כן יסעו", דהיינו שגם קיפול הטלית צריך להיות מעומד? תשובה: לא שמענו זה.

שאלה: האם יש ליזהר שלא תקפל האשה טלית הבעל? תשובה: כמה פעמים לפי זכרוני קיפלה אמא נ"ע טלית ותפלין של אבא.

שאלה: האם יש בעיה שנער בן י"ב שנה יניח תפלין? תשובה: אין שום איסור. אם הנער ירא שמים ולומד גמרא אין בעיה.

שאלה: לפני ארבעה חודשים נתגלו אצלי ממצאים רפואיים חמורים. שלחתי את המזוזות והתפלין שלי לבדיקה. בתפלין התגלו מספר דיבוקים והם תוקנו. לפני כחודש התבררו ממצאים רפואיים חמורים עוד יותר. על אף שהתפלין נבדקו ותוקנו, יעצו לי להחליף את התפלין, משתי סיבות: א. הממצאים החדשים הם מצב חדש המצריך בדיקה מחודשת. ב. תפלין חדשות עדיפות ממתקנות. האם באמת יש הבדל בין תפלין מתקנות לחדשות?

תשובה: אין הבדל. אבל יש הבדל אם תבחר סופר טוב וירא שמים או סופר פשוט. לגבי הממצאים הרפואיים – אינני יודע בדיוק ממה אתה סובל. אבל כדאי להקפיד על כמה דברים: 1) לאכול 7 תמרים ביום (אם אין לך סוכרת). 2) לאכול רמונים או לשתות מיץ רמונים (כנ"ל). 3) לסחוט שתי כוסות מיץ גזר ליום. 4) לשתות מים מינרלים. 5) מים שנתבשלו עם כורכום. רפואה שלימה בעזרת ה'. כדאי לקרוא ספר "נפלאות התודה" להרב שלום ארוש הי"ו.

לקבלת העלון בדוא"ל, שלחו בקשה ל: 7654216@gmail.com

לע"נ רחל בת מזל ע"ה
לע"נ לאה בת שרה ע"ה

לע"נ יוסף יצחק ז"ל בן שושנה תבלח"ט

להצלחת פסח יוסף בן מלכה הי"ו

לע"נ רבי עובדיה בן לולו זצ"ל
לע"נ רבי אליהו בן אסתר זצ"ל
לע"נ אפרים בן מימה פנינה ז"ל